

Què vol dir “amb la vènia”?

Ja sabem que la jerarquia i els afalacs impregnen el llenguatge jurídic. L'ús de verbs com *suplicar*, fórmules com *espero obtenir del recte procedir* i tractaments com *Vostra Il·lustríssima* en són exemples evidents; però també hi ha expressions que passen més desapercebudes i que igualment denoten aquesta desigualtat: és el cas de *amb la vènia*.

Si furguem un mica en el passat del mot *vènia*, ens adonem que potser no és una paraula gaire innocent. *Vènia* és cosina germana de *verí* (que té derivats com *venenós* o *venífer*), en compartir la mateixa arrel llatina *ven-*, que vol dir desig. Aquesta relació tan peculiar entre *vènia*, *verí* i *desig* prové de l'antiga Roma: quan un pretendent volia enamorar la seva estimada, solia anar a venerar Venus per aconseguir els favors de l'ésser estimat, i la deessa de l'amor li responia concedint-li la *vènia* (la gràcia o el desig sol·licitat). El mateix pretendent també solia preparar un *venenum*, una mena de poció amb efectes afrodisíacs que no devia tenir gaires bons resultats en vista del significat actual de *verí*.

Deixant de banda l'origen romàntic de paraules tan macabres com *verí*, en el món jurídic actual, la *vènia* ni la concedeixen els déus ni té res a veure amb el desig sexual, simplement serveix per demanar al jutge permís per intervenir en un judici. Malgrat l'evolució d'aquest mot, *vènia* engreixa el sac de les paraules impròpies d'una societat moderna en què la igualtat hauria d'estar instaurada. Seria agosarat dir que fent ús de l'expressió *amb la vènia* es tracta el jutge com si fos un déu, però cal fixar-se en l'entrada que hi ha al diccionari normatiu, en què encara perdura un matís de jerarquia en definir *vènia* com “llicència concedida a un inferior”. Tot plegat una paradoxa, si es té en compte que l'article 117 de la Constitució –ara que està tant de moda citar-la– estableix que la justícia emana del poble i són els jutges els qui estan al servei de la societat.

Servei Lingüístic del CICAC www.cicac.cat/sl